

Posudek diplomové práce

Diplomant: Erik Mrzena

Název práce: Činnost a agenda notáře v českých zemích od roku 1848 do současnosti

Oponentka: JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.

Diplomant Erik Mrzena se ve své diplomové práci zaměřil na problematiku činnosti notáře z pohledu historie až do současnosti. Tato diplomová práce se zařadila mezi skupinu diplomových prací, které jsou na Katedře právních dějin věnovány dějinám výkonu notářské praxe.

Diplomant se zhostil svého úkolu velmi dobře. Prokázal jak znalosti z historie notářství, tak i platné právní úpravy. Při zpracování dané problematiky autor vycházel ze studia zákonných úprav, použil vhodný výběr literatury, odborných článků, soudní judikatury i internetových zdrojů.

Diplomová práce je rozdělena kromě úvodu a závěru do čtyř zásadních kapitol.

V úvodní kapitole popsal diplomant vývoj českého notářství před rokem 1848, správně sdělil čtenáři i krátkou informaci o notářích před rokem 1627, tedy rokem kdy bylo vydané Obnovené zřízení zemské.

Kapitolu druhou, ve které diplomant objasňuje obecnou činnost notáře, bych předřadila na úplný začátek předložené práce. To samé platí i o podkapitole pod názvem „Notářský řád a další významné právní předpisy“, který pojednává v podstatě o současné platné právní úpravě. Toto je na škodu celé práce.

Zajímavá je další kapitola třetí, i když opět nesprávně vložená, pojednávající o publikační činnosti notářů zejména na stránkách časopisů Právník a České právo, ale i časopisů německých. Je tu ovšem více rozebrán vznik a dále pak i obsah a cíle těchto časopisů, než samotná publikační činnost jednotlivých notářů.

Čtvrtá kapitola je nejobsáhlejší a zdá se řídit zásadní. Autor v ní provedl analýzu vývoje notářství od roku 1848 a podrobně pojednal o právních předpisech, tj. zejména notářských řádech, upravujících organizační strukturu a kompetence notářství po roce 1848 až do roku 1992. Krátce se opět věnuje současné právní úpravě notářství. Velmi důkladně se přitom zabýval postavením a působností notáře.

Obsáhlé pojednání o notářství po roce 1848 začíná rozborem císařského patentu č. 366/1850 ř. z., který v 17 hlavách upravoval organizaci a cíle notářství, způsobilost k výkonu notářského úřadu. Podrobně je tu upravena kompetence notářů. Rovněž se tu hovoří o notářské komoře a její činnosti. Po poněkud kvapně přijatém notářském řádu z roku 1850, došlo k vydání dalšího již propracovanějšího notářského řádu, a to v roce 1855 císařským patentem č. 93/1855 ř. z. I tento notářský řád autor dobře analyzoval. Další právní úpravu notářství přinesl zákon č. 75/1871 ř. z. Této právní úpravě notářství věnoval autor velkou pozornost, neboť zákon přinesl některé změny v úpravě notářství oproti starší právní úpravě. Diplomant usiloval o srovnání této nové právní úpravy zejména s úpravou v císařském patentu z roku 1850. Za první ČSR platil recipovaný zákon z roku 1871 a notářství bylo postihnuto jen několika dílčími novelami, avšak i ty autor podrobně rozebírá. Další podkapitoly jsou věnovány poválečnému období a postavení notářství v něm a samozřejmě i poslednímu období před rokem 1989, pro které je charakteristické státní notářství. Autor provádí analýzu základních právních předpisů, týkajících se notářství sledovaného období.

V závěru diplomant shrnuje svůj výzkum, kde mimo jiné uvádí i své vlastní postřehy, postoje a názory. Práce obsahuje anglické resumé.

Ve své práci diplomant dokázal, že umí dobře pracovat jak s literaturou, tak i s prameny, o čemž svědčí poznámkový aparát, který však mohl být bohatší. I když autor využil řady literárních titulů, čerpal prioritně ze dvou významných prací, a sice z kolektivní monografie věnované notářství pod vedením S. Balíka a ze starší práce V. Šedivy. Je také na škodu, že diplomant nepracoval také s cizojazyčnou literaturou a neprovedl např. analýzu historie činnosti notáře např. ve Francii, Anglii nebo v Německu. Tato případná komparace by práci jistě obohatila.

Práce je psaná přehlednou formou, diplomant dodržel všechny normou předepsané náležitosti. Předložená diplomová práce prošla kontrolním systémem Thesis s výsledkem shody 6%.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti doporučuji diplomovou práci k obhajobě a navrhuji známku velmi dobře s ohledem na obhajobu.

Otázky k obhajobě:

1. Zahraniční vzory pro právní úpravu notářství v rakouské monarchii
2. Vztah jednotlivých profesních komor v oblasti právnických povolání po roce 1848

V Plzni dne 5.5.2023

JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.